

ОПШТИНА РАЖАЊ
ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ
БУЏЕТ ЗА 2019. ГОДИНУ

Децембар 2018

I УВОД:

Основна сврха овог документа је да вам пружимо најважније информације о планираном буџету за 2019. годину, као и околностима и одлукама којима смо се водили приликом његовог састављања.

С обзиром да се приходи убирају делом од опорезивања грађана, наша је обавеза да њиме располажемо у интересу грађана и да на разумљив начин презентујемо структуру буџета.

Овај документ је намењен свим грађанима који желе да се ближе обавесте о плановима локалне самоуправе којима се дефинише прикупљање и трошење новца и да прате реализацију постављених циљева.

Овај документ је настао као потреба да се обезбеди веће укључивање јавности у буџетирању и представља једну од активности предвиђених антикорупцијским планом у оквиру области 16. Јачање механизма грађанског надзора и контроле у процесу планирања и реализације буџета ЈЛС, циља 16.1 и мере 16.1.4-која се односи на израду Грађанског водича кроз буџет ЈЛС:

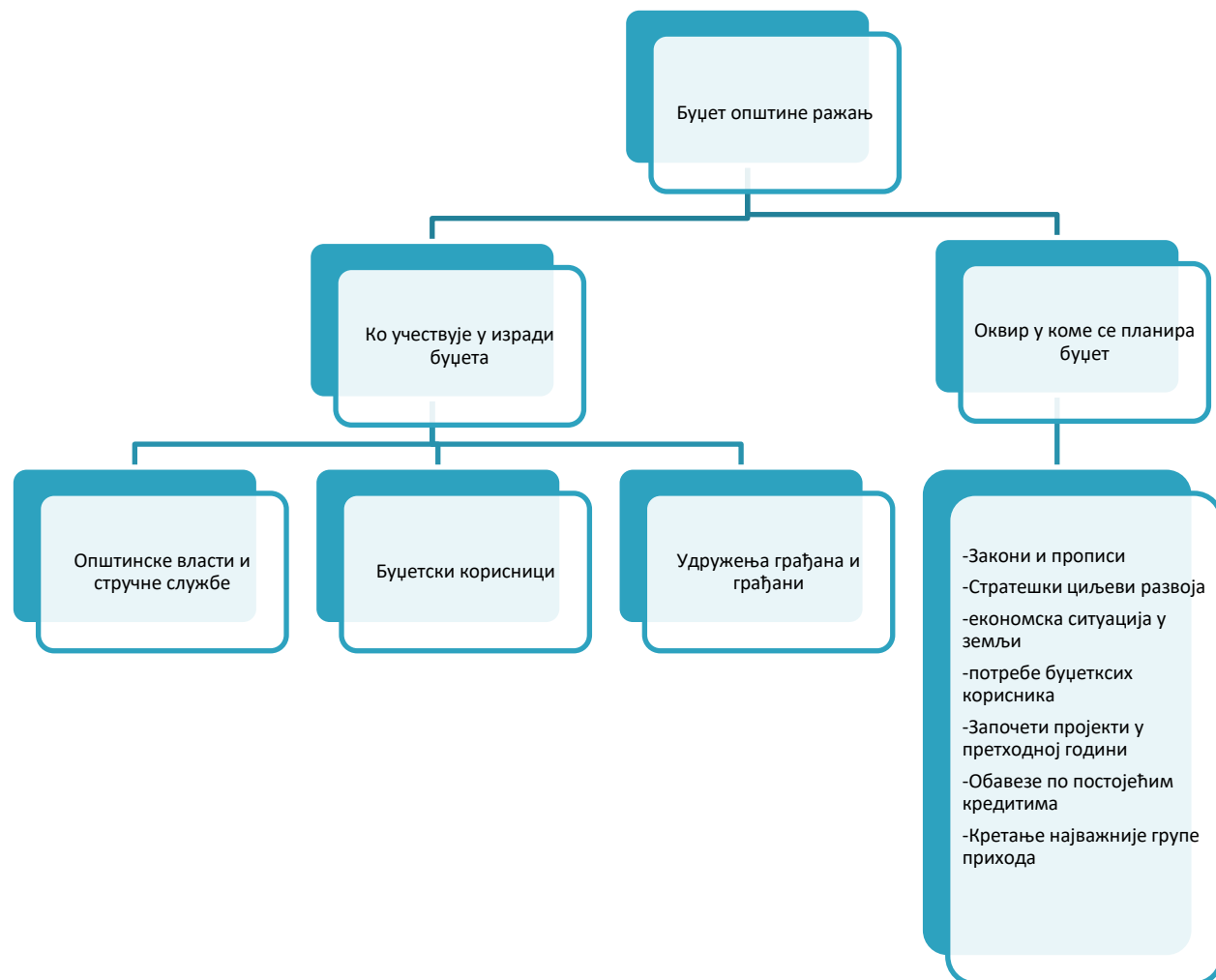
Буџет општине Ражањ је правни документ, доноси се у облику одлуке, утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за годину дана. У идеалном случају приходи и примања и расходи и издаци се налазе у равнотежи, што значи да општина троши онолико колико заради. У случају да су расходи и издаци већи од прихода и примања, буџет је у дефициту, у супротном је у суфициту.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе

Исто тако се у буџету сливају приходи из којих се подмирује те обавезе Председник општине и локална управа спроводе политику општине а буџет је основ за спровођење те политике.

Приликом дефинисања буџета они морају да се воде законским прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима као што је приказано на слици 1.

Слика 1:

Како настаје буџет општине:

Трошкови из групе конта 41-Расходи за запослене планирани су према Упутству Министарства финансија за израду буџета локалних власти за 2019.годину са пројекцијама за 2020. и 2021.годину.Маса средстава за плате повећана је за 7% у односу на 2018.годину.

Даље, трошкови из групе конта 42-Коришћење роба и услуга и 45-Субвенције, реално су планирани, нарочито за извршавање расхода на име сталних трошкова (421-Стални трошкови), а у оквиру субвенција, подразумевало се рационално коришћење средстава и њихових намена. Субвенције су односу на прошлу годину увећане за 3,5% (150.000 динара), а већим делом су усмерене за развој и унапређење пољопривреде (77% укупно опредељених средстава за субвенције опредељено је за пољопривреду-3.400.000 динара, 23% је опредељено за субвенционисање ЈП „Комуналац“ за покриће трошкова водоснабдевања-1.000.000 динара).

У оквиру групе конта 48-Остали расходи, трошкови су планирани у складу са рестриктивном политиком, која се спроводи у циљу одрживог нивоа дефицита.

II ПРИХОДИ БУЏЕТА

Укупни јавни приходи општине Ражањ износе 275.214.000 динара. Буџетски приходи општине Ражањ за 2019.годину износе 271.492.000 динара, 3.722.000 јесу сопствени и остали приходи буџетских корисника..

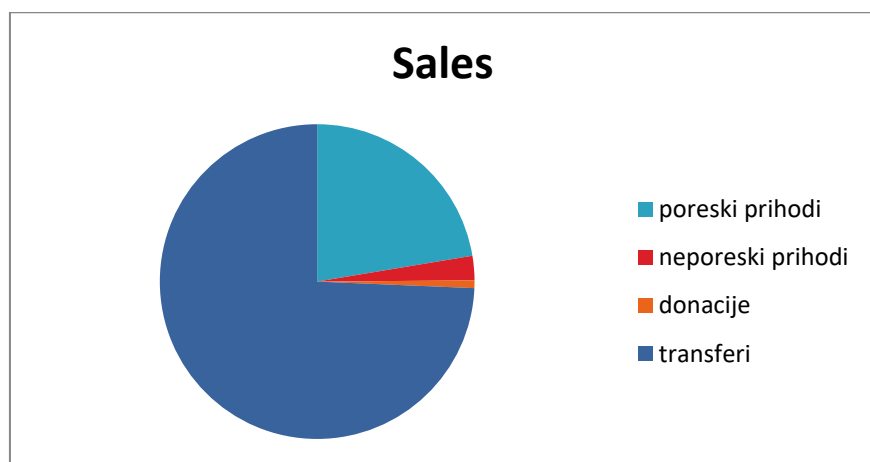
Структуру буџетских прихода у 2018. години чине следећи приходи:

- Порески приходи -63.512.000 динара (23,39% укупних прихода буџета)- остварују се по основу пореза на зараде, пореза на имовину, порезе на добра и услуге и друге порезе
- Непорески приходи – 6.980.000 динара (2,5% укупних прихода буџета)-приходи који се убирају за коришћење јавних добара, за пружање одређених јавних услуга, приходи који се остварују због употребе јавне имовине и сл.
- Донације- 2.170.000 динара (0,78% укупних прихода буџета)- добијају се од страних донатора за различите пројекте

- Трансфери од Р. Србије 201.000.000 динара (74,04% укупних прихода буџета)-Подразумевају пренос новца од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти

Пренета средства из ранијих година опредељена су у износу од 27 милиона динара и користе се углавном за капиталне пројекте. То је вишак прихода који није утрошен у претходним годинама и намењен је потрошњи у 2019.години.

Слика 2. Графички приказ структуре прихода буџета

Укупни јавни приходи у 2019. години у општини Ражањ су мањи у односу на приходе планиране у 2018. години по последњем ребалансу за 25,5 милиона динара. Ова одступања у приходима условљена су приливом средстава у 2018.години по основу одобрених средства за различите пројекте који су се реализовали током 2018. године и средства су уплаћена од стране донатора, министарстава и других нивоа власти, као и средства за субвенционисање пољопривредних задруга која су одобрена од стране Кабинета министра без портфеља задуженог за регионални развој и координацију рада јавних предузећа, Владе Републике Србије, а исплаћивана су преко буџета општине Ражањ (16,2 милиона динара).

Слика 3: Шта се променило у односу на 2018.годину

Повећали су се:

- порез на доходак, добит и капиталне добитке за 600.000 (1,54%)
- порез на имовину за 1.130.000 (8,9%)
- порез на добра и услуге за 520.000 (9,9%)
- комунална такса за истицање фирме за 100.000 (2,2%)
- Други приходи (приходи од имовине, приходи од продаје добара и услуга, новчане казне, мешовити приходи) за 1.140.000 динара (19,5%)

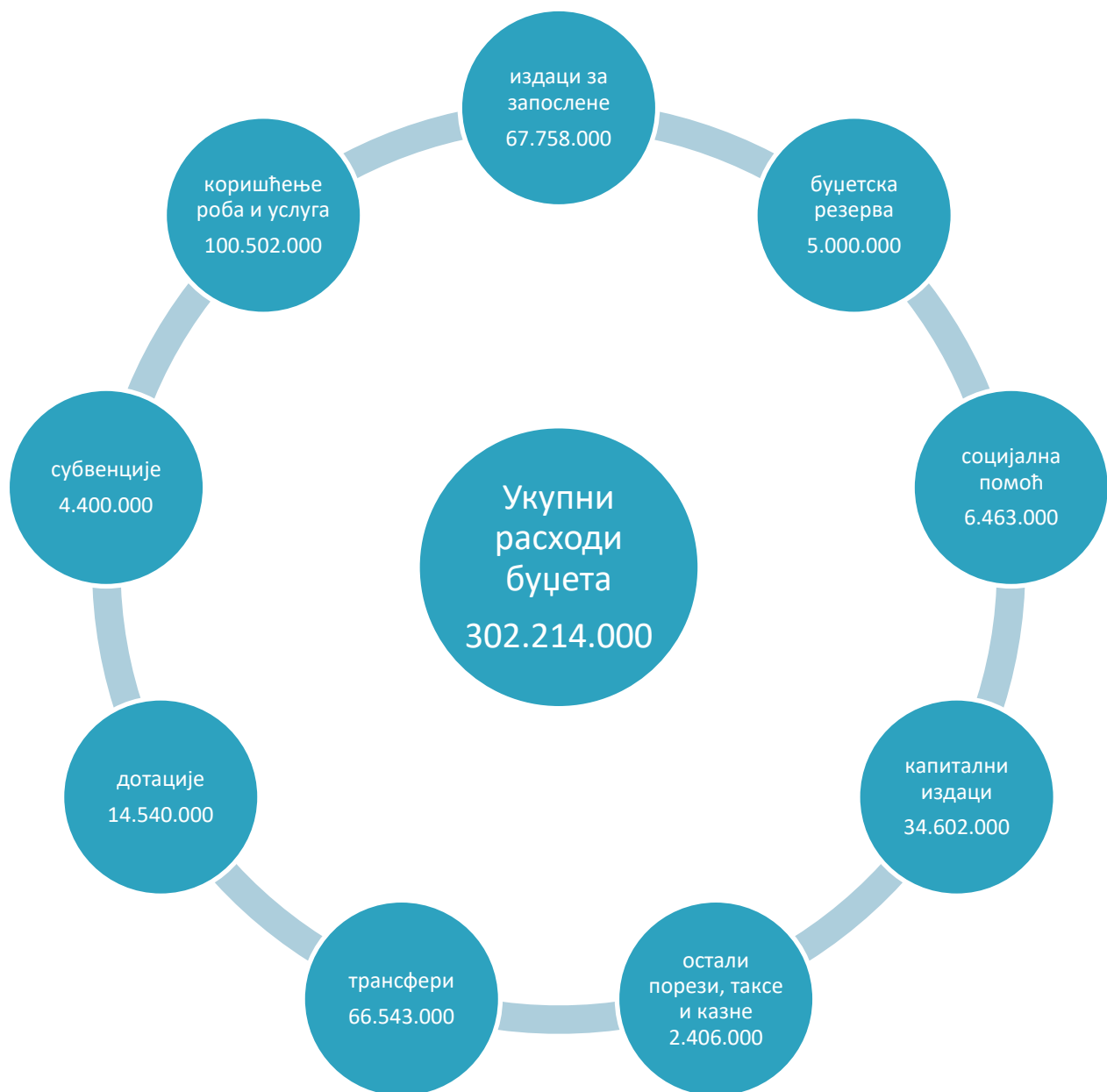

Смањили су се:

- трансфери за 30.227.000 (15%)

III НА ШТА СЕ ТРОШИ НОВАЦ?

Слика 4

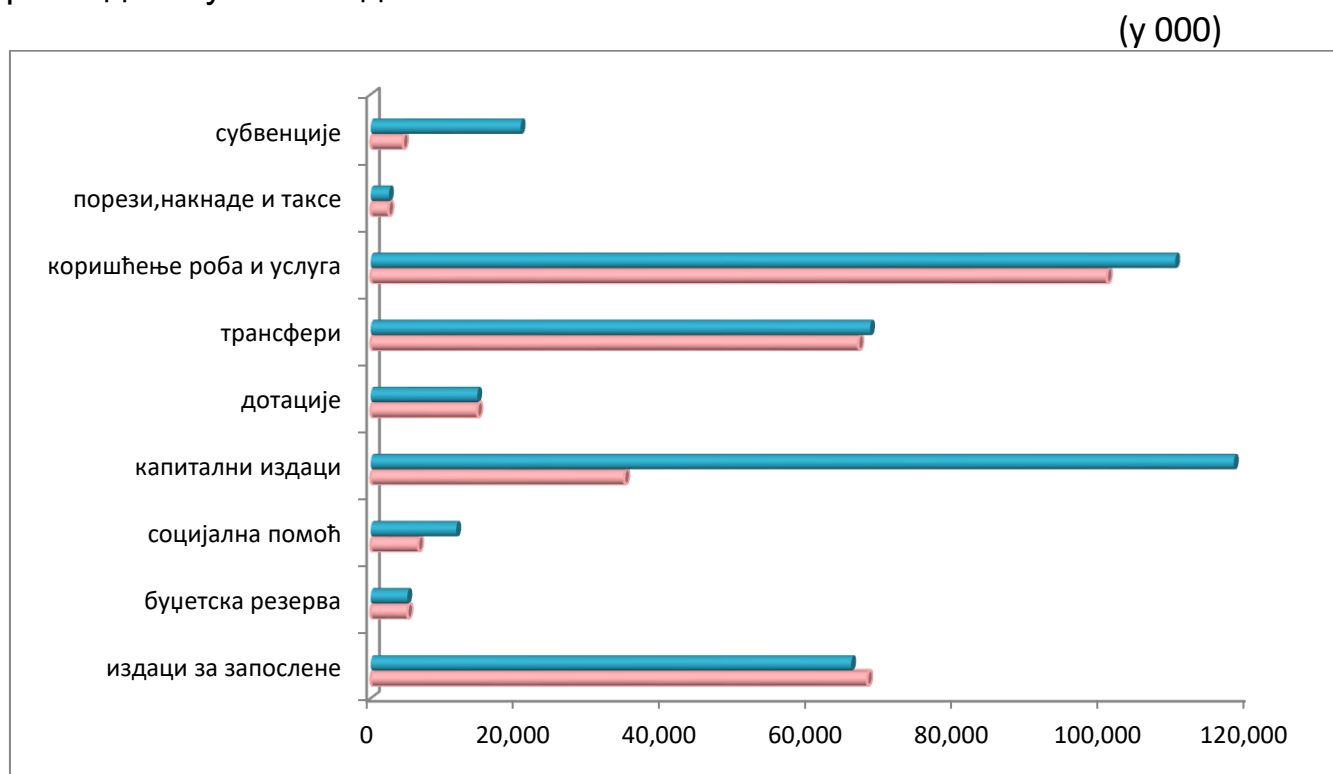
1. Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у Општинској управи тако и код буџетских корисника-Председника општине, Скупштине општине, Предшколске установе, Туристичке организације и Дома културе (зараде, социјални доприноси и порези на зараде, јубиларне награде, накнаде за путне трошкове, накнаде за одлазак у пензију, новогодишње пакетиће и др.)
2. Коришћење роба и услуга обухвата сталне трошкове (банкарске провизије, трошкове комуналних услуга, трошкове осигурања, услуге комуникација, интернета, електричне енергије и сл.), трошкове путовања, трошкове услуга по уговору (компјутерске услуге, услуге усавршавања запослених, услуге информисања, стручне услуге, трошкове репрезентације и угоститељства, трошкове медија у складу са законом о јавном информисању и др.) специјализоване услуге (услуге анализа вода, геодетске услуге, услуге мртвозорника и др.), трошкове текуће поправке и одржавања опреме и зграда, трошкове материјала (горива, канцеларијског материјала, резервних делова, алата, материјала за одржавање хигијене и др.)
3. Трансфери су средства која општина пребацује другим нивоима власти за унапређење и развој здравства, социјалне заштите, образовања и чији су корисници Дом здравља у Ражњу, Центар за социјални рад Ражањ и две основне школе на територији општине Ражањ.
4. Дотације су средства која се по спроведеним јавним конкурсима, према усвојеним правилницима и прописима, на предлог комисије додељују удружењима грађана и НВО (милион динара), верским организацијама (3,5 милиона динара), спортским организацијама (6 милиона динара), удружењима у области пољопривреде (700.000) и заштите животне средине (60.000). Део дотација у износу од 60.000 динара опредељен је за финансирање редовног рада политичких странака. За рад Црвеног крста општине Ражањ, за реализацију програма рада ове установе у виду дотација опредељено је 970.000 динара.
5. Субвенције су средства која су опредељена за финансирање разлике у економској цени воде и цене воде које ЈКП „Комуналац“ фактурише грађанима за утрошену количину воде. Део субвенција опредељен је за развој и унапређење пољопривреде у

износу од 3.400.000, за субвенционисање набавке пољопривредне опреме, механизације и набавку садног материјала.

6. Остали расходи односе се на расходе за таксе, накнаде штете, порезе, ночване казне и пенале.
7. Трошкови социјалне заштите односе се на трошкове исплата социјалне помоћи за различите категорије становништва и реализацију пројекта помоћи у кући тј. за пружање дневних услуга у заједници.
8. Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране сврхе и у сврхе за које се у току године покаже да су неопходна додатна новчана средства
9. Капитални расходи су трошкови за основна средства (зграде и грађевинске објекте, машине и опрему, земљиште и слично) која су у власништву општине.

Слика 5: Структура расхода и издатака у 2019. години и поређење са расходима у 2018. години.

2018

2019

Највеће одступање јавља се код капиталних издатака. Овде ће се извршити корекција накнадном расподелом вишкова из ранијих година током 2019.године и опредељивањем ових средстава за капиталне издатке, као и привлачењем додатних средстава од донатора и других нивоа власти која нису предвиђена Одлуком о буџету.

КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ:

- Реконструкција секундарне водоводне мреже у Ражњу (пројекат се тренутно ревидира, према постојећем пројекту вредност радова је 9.955.873)
- Реконструкција јавне расвете-Лед расвета у Ражњу и Вароши (процењена вредност радова је 10 милиона динара)
- План детаљне регулације за путни правац Стари Брачин-Бусиловац (општина Параћин) и План детаљне регулације за излетиште „Варница“-пројекти покренути током 2018. Године, завршетак радова очекује се у 2019.години. За ове намене опредељено буџетом 1,5 милиона динара.
- Експроријација земљишта за изградњу насипа у селу Прасковчу-1.400.000 динара
- Набавка земљишта за проширење постојеће депоније према насељеном месту Липовац-300.000 динара
- За израду планске документације у циљу унапређења саобраћајне инфраструктуре-1,2 милиона динара

Накнадним утврђивање неутрошених вишкова средстава из ранијих година, а на основу предлога корисника буџетских средстава, стратешких докумената и планова развоја определиће се трошење ових средстава током 2019.године за капиталне пројекте.

Општина Ражањ не планира да се додатно задужује у 2019. години

IV ПРОГРАМСКО ТРОШЕЊЕ

Буџет општине Ражањ је програмски буџет, што значи да је новац намењен за програме који доприносе испуњавању стратешких циљева развоја општине Ражањ. Највећи део средстава опредељен је за функционисање локалне самоуправе, а колико је процентуално учешће по осталим програмима дато је у табеларном прегледу (слика 6)

Слика 6: Табеларни преглед расхода по програмима

Назив програма	План за 2018	% учешће у укупним расходима и издацима
Програм 1. Урбанизам и просторно планирање	2.125.000	0,70
Програм 2. комуналне делатности	39.880.000	13,19
Програм 4. Развој туризма	3.000.000	0,99
Програм 5. Развој пољопривреде	6.300.000	2,09
Програм 6. Заштита животне средине	5.460.000	1,82
Програм 7. Путна инфраструктура	36.000.000	11,92
Програм 8. Предшколско васпитање	29.234.000	9,67
Програм 9. Основно образовање	41.385.000	13,69
Програм 11. Социјална и дечија заштита	14.480.000	4,79
Програм 12. Примарна здравствена заштита	12.865.000	4,26
Програм 13. Развој културе	13.095.000	4,34
Програм 14. Развој спорта и омладине	6.435.000	2,13
Програм 15. Локална самоуправа	82.315.000	27,23
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	9.640.000	3,18
Укупно	302.214.000	100

За ПРОГРАМ 5 –Пољопривреда и рурални развој, уведено је **родно буџетирање**, у смислу да је одређен циљ - Стварање услова за развој и унапређење пољопривредне производње, а главни индикатор, број корисника субвенција намењених пољопривреди посматра посебно за жене, посебно за мушкарце. Одређено је да у 2019. години, субвенције користе 60 мушкараца и 20 жена, а да се тај однос промени до 2021. године када ће учешће жена бити 25, а мушкараца да остане на истом нивоу од 60. У том смислу укупан део опредељен за субвенције требао би у делу од 25% да буде опредељен за субвенције намењене женској популацији.

Реално је очекивати остварење планираног буџета Општине Ражањ за 2019. годину у проценту изнад 94%.

Општина Ражањ се захваљује својим грађанима који су издвојили време и прочитали овај документ.

Позивамо све грађане да се укључе у буџетске процесе и допринесу транспарентнијем раду јавне управе у будућности.

Своје предлоге, сугестије, критике, идеје могу да доставе електронски, путем маила budzetrazanj@gmail.com .

